

Токар В.М.

*аспірант кафедри управління охороною здоров'я
та публічного адміністрування,
Національний університет охорони здоров'я України
імені П.Л. Шупика*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-294-7-15>

ПІДГОТОВКА УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ДО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Однією з основних функцій громадянського суспільства є надання голосу громадянам та захист їхніх інтересів. Організації громадянського суспільства, такі як неурядові організації (НУО), соціальні рухи, громадські рухи, релігійні організації та профспілки, можуть мобілізувати громадську думку та привернути увагу до важливих питань, які можуть бути проігноровані або не помічені урядом. Це можуть бути питання, пов'язані з правами людини, навколишнім середовищем, економічним розвитком та соціальною справедливістю, серед іншого. Окрім відстоювання інтересів громадян, організації громадянського суспільства можуть також забезпечувати нагляд та підзвітність уряду [5]. Це може включати в себе моніторинг дій державних службовців, розслідування корупції та зловживань, а також надання зворотного зв'язку щодо урядової політики та програм. Пильно стежачи за діяльністю уряду, громадянське суспільство може допомогти запобігти зловживанню владою та притягнути урядовців до відповідальності за їхні дії.

Розглянемо основні контролюючі дії громадського суспільства в розрізі окремих його елементів на рис. 1.

У сучасному світі поняття європейських цінностей стало еталоном прогресу, демократії та прав людини. Європейський Союз розглядається як приклад успішного економічного, соціального та політичного проекту, а його цінності високо цінуються в усьому світі. Як наслідок, для організацій громадянського суспільства важливо впроваджувати політику європейських цінностей у своїх країнах. Впровадження

європейських цінностей громадянським суспільством може сприяти просуванню прав людини, рівності та соціальної справедливості. Ці цінності лежать в основі Європейського Союзу, і громадянське суспільство може відігравати вирішальну роль у забезпеченні дотримання цих цінностей у своїх країнах.

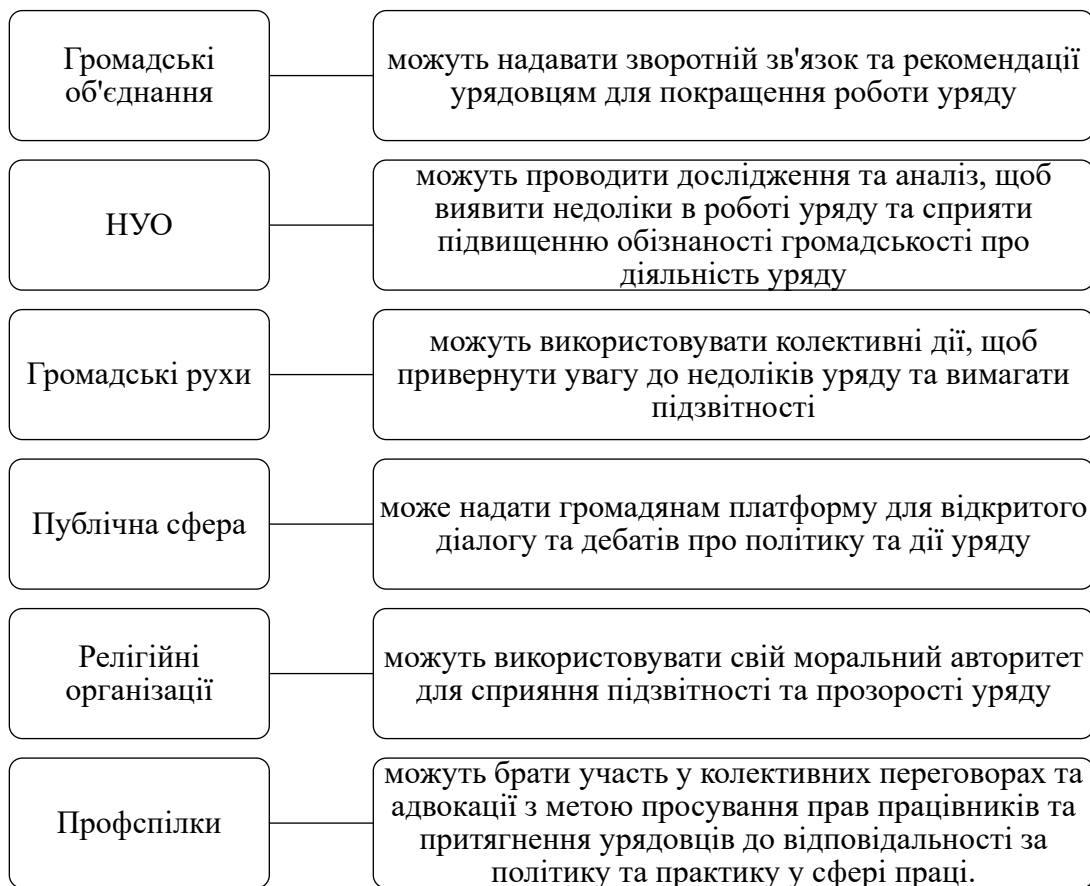

Рис. 1. Реалізація нагляду за діяльністю уряду основними елементами громадського суспільства

Джерело: складено автором

Наприклад, організації громадянського суспільства можуть виступати за захист прав меншин, працювати над досягненням гендерної рівності та сприяти інклюзивності суспільства.

Окрім того, впровадження європейських цінностей може призвести до економічного розвитку та процвітання. Європейський Союз продемонстрував, що економічного зростання та процвітання можна досягти завдяки соціальній згуртованості, інклюзивності та сталому розвитку. Організації громадянського суспільства можуть працювати над реалізацією

політики, яка сприяє сталому розвитку, наприклад, інвестувати у відновлювані джерела енергії, зелені технології та ресурсоефективність, що може створити робочі місця та сприяти економічному зростанню.

Впровадження європейських цінностей може сприяти належному врядуванню та демократії. Європейський Союз є яскравим прикладом того, як демократичні цінності можуть бути використані для створення стабільного і процвітаючого суспільства. Організації громадянського суспільства можуть відігравати ключову роль у просуванні демократичного врядування, адвокації прозорості та підзвітності, а також у боротьбі з корупцією.

Громадянське суспільство може відігравати важливу роль у трансформації країни до ЄС, просуваючи цінності ЄС, виступаючи за реформи та надаючи підтримку вразливим групам населення. Підготовка суспільства та громад до європейської інтеграції є складним процесом, який вимагає комплексного підходу для забезпечення успішного переходу до європейських стандартів та цінностей. Існує кілька державних заходів, які можуть бути вжиті для підготовки суспільства і громад до європейської інтеграції.

Одним з найважливіших чинників підготовки суспільства до євроінтеграції є освіта та підвищення рівня обізнаності. Розробка освітніх програм і матеріалів, які надають інформацію про цінності та політику ЄС, а також про роль НАТО у забезпеченні безпеки і стабільності в Європі, є дуже важливою, особливо в умовах російсько-української війни. Підвищення обізнаності про переваги інтеграції в ЄС, включаючи збільшення торгівлі та інвестицій, доступ до фінансування і зміцнення демократичних інститутів, може допомогти створити більш позитивний погляд на процес інтеграції у всіх сферах [4].

Інституційна реформа є ще одним важливим заходом для підготовки до європейської інтеграції. Реформи, спрямовані на приведення у відповідність до стандартів і правил ЄС і НАТО, в тому числі нормативно-правової бази, є вкрай важливими. Це може включати посилення верховенства права, прозорості та підзвітності державних інституцій. Це також означає посилення спроможності державних інституцій управляти питаннями,

пов'язаними з ЄС, і брати участь у процесах прийняття рішень в ЄС і НАТО [1].

Економічний і соціальний розвиток також має вирішальне значення для підготовки до європейської інтеграції. Розробка політики і програм, що сприяють економічному зростанню і соціальному розвитку, є вкрай важливою. Заохочення інвестицій в інфраструктуру, освіту та охорону здоров'я може створити більш процвітаюче та стабільне суспільство. Покращення бізнес-клімату та створення робочих місць може сприяти економічному зростанню та створенню нових можливостей для громадян [2].

Залучення громадянського суспільства також має важливе значення для підготовки до європейської інтеграції. Заохочення участі громадянського суспільства в процесі інтеграції до ЄС, в тому числі сприяння діалогу та співпраці між організаціями громадянського суспільства та урядом, може допомогти створити більш демократичне суспільство. Підвищення ролі громадянського суспільства в моніторингу реалізації політики і програм ЄС, а також забезпечення того, щоб голоси громадян були почуті, може сприяти більшій підзвітності та прозорості в процесі інтеграції [3].

Екологічна культура також є важливим аспектом підготовки до європейської інтеграції. Зокрема, сортування відходів є важливим компонентом екологічної культури. Сортування відходів – це процес відокремлення різних типів відходів, таких як вторинна сировина, харчові відходи та небезпечні відходи, щоб забезпечити їх утилізацію у найбільш прийнятний спосіб. Впровадження програм сортування відходів може допомогти зменшити кількість відходів, які потрапляють на звалища, і сприяти створенню більш сталого та екологічно чистого суспільства. Це особливо важливо для країн, які готуються до європейської інтеграції, оскільки в ЄС діють суворі правила щодо поводження з відходами та їх переробки. Для забезпечення успіху програм сортування відходів важливо залучати громадянське суспільство та сприяти підвищенню обізнаності та освіченості щодо переваг сортування відходів. Це може включати розробку освітніх програм і матеріалів, а також сприяння використанню стимулів для заохочення громадян до сортування відходів.

Концепція підтримки громадянського суспільства України для європейської інтеграції ґрунтується на ідеї, що сильне та незалежне громадянське суспільство є необхідною умовою для успішної інтеграції України до Європейського Союзу. Це передбачає підтримку розвитку різноманітних організацій громадянського суспільства, включаючи неурядові організації, соціальні рухи, громадські рухи, релігійні організації та профспілки, серед іншого. Для підтримки громадянського суспільства в Україні зусилля зосереджуються на розбудові спроможності, сприянні громадянській участі та зміцненні верховенства права. Це може бути досягнуто за допомогою низки заходів, включаючи навчальні та освітні програми, інформаційні кампанії, інституційних реформ, економічного та соціального розвитку, залучення громадянського суспільства, забезпечення національної безпеки та впровадження екологічно напруженої політики.

Література:

1. Золкіна М. Ставлення населення України до європейської та євроатлантичної інтеграції України. *Громадська думка*. 2012. № 2. С. 3–13.
2. Губерський Л.В., Камінський Є.Ж., Макаренко Є.А. Інформаційна політика України: європейський контекст. Київ : Либідь, 2007. 360 с.
3. Кваша О. Інформування про реформи не менш значиме за самі реформи. *НДО-Інформ*. 2017. № 1(53). С. 5–6.
4. Корнієвський О.А. Мережеві громадські ініціативи та їх вплив на стан національної безпеки в контексті становлення глобального громадянського суспільства. *Стратегічна панорама*. 2010. № 1. С. 153–160.
5. Ніколайчук К.А. Жіночі громадські організації у суспільно-політичному житті сучасної України. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Філософія», «Соціологія», «Політологія»*. 2017. № 1 (35). С. 35–41.